

Eerste resultaten Census 2023

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) organiseerde een volkstelling van 2 september tot 20 oktober 2023. Deze officiële periode is verlengd tot eind februari 2024.

In deze publicatie vindt u de eerste resultaten van deze volkstelling. De gegevens zijn verdeeld in 9 thema's. Uitgebreide datasets of algemene informatie over de volkstelling van 2023 wilt, verwijzen wij u naar [Census 2023 | Senso Kòrsou \(cbs.cw\)](http://Census 2023 | Senso Kòrsou (cbs.cw)).

INHOUD

INLEIDING.....	2
BEVOLKING	4
Geslachtsratio	5
Leeftijdsopbouw	6
Geboorteplaats	8
Nationaliteit	9
Burgerlijke staat.....	9
Religie.....	10
HUISHOUDEN.....	11
Aantal huishoudens en huishoudgrootte	11
GEZONDHEID	13
Beleving in vergelijking met anderen	13
Ziektes	14
Ziektekostenverzekering.....	15
ONDERWIJS.....	16
Participatie.....	16
Type onderwijs.....	18
Niet schoolgaande bevolking hoogst afgeronde opleiding	18
Taal.....	21
ARBEID	22
Beroepsbevolking	22
De werkende bevolking	23
De werkzoekende bevolking.....	23
Jeugdwerkloosheid	23
WONINGEN	24
Woonverblijf	24

INLEIDING

Een census, ofwel volks-en woning telling vindt volgens richtlijnen van de Verenigde Naties om de tien jaar plaats.

Censuspopulatie: Alle personen die 1 jaar of langer op Curaçao verblijven of van plan zijn er langer dan 1 jaar te verblijven.

Tijdens de census wordt de gehele bevolking, behorend tot de censuspopulatie, ondervraagd verschillende kenmerken zoals demografie, burgerlijke staat, religie, gezondheid, vruchtbaarheid, onderwijs, beroepsbevolking en inkomen. Ook worden er, aan één persoon in het huishouden, vragen gesteld over het woonverblijf.

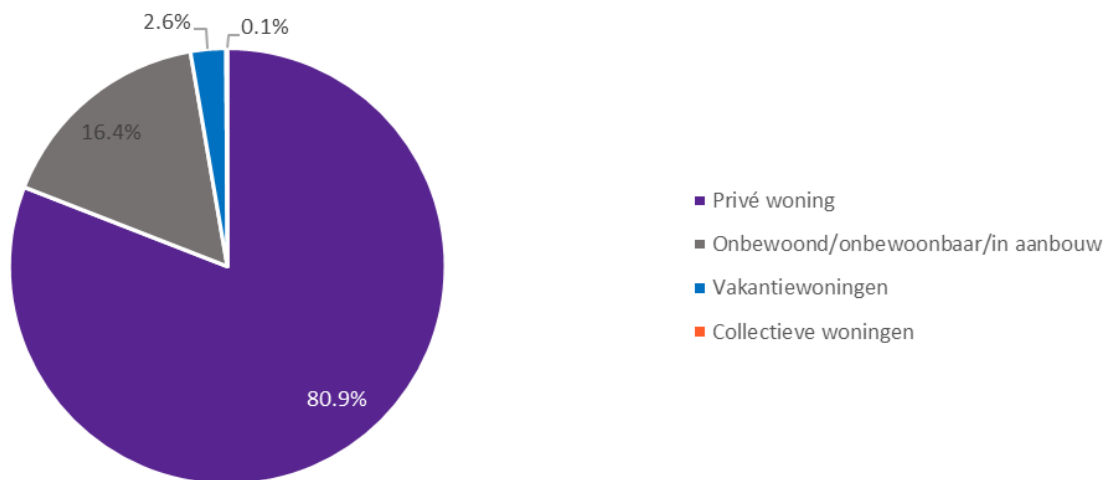
De recente census, waarvan de eerste resultaten nu worden gepresenteerd heeft plaatsgevonden van 2 september 2023 tot eind februari 2024. De duur tussen de twee censusjaren was iets langer dan de gebruikelijke 10 jaar, de vorige census dateert van 2011. Vanwege gebeurtenissen zoals de COVID-pandemie, heeft de census die gepland stond voor 2021 vertraging opgelopen.

De vragenlijst van een census is gebaseerd op internationale standaarden en begrippen en blijft in grote lijnen consistent met eerdere censussen om eerder vergelijkingen mogelijk te maken. Echter vanwege veranderingen in de samenleving, definities of berekeningen, en lessen uit het verleden kunnen er vragen verdwijnen, nieuwe vragen verschijnen of kunnen er antwoord categorieën veranderen. De belangrijkste verandering sinds de census van 2011 is de overgang naar een gedigitaliseerd systeem. De enquête werd nu afgenomen via tablets, waarbij de vragen en antwoorden specifiek voor elke persoon worden weergegeven. In het verleden ging dit alles nog met pen en papier.

In september 2023 zijn ongeveer 625 enquêteurs letterlijk de straat op gegaan. Zij hebben in de censusperiode 74.243 gebouwpunten van woningen (het aantal woningen dat alleen als bedrijf wordt gebruikt, worden in deze buiten beschouwing gelaten) bezocht. Van deze gebouwpunten zijn er daadwerkelijk 60.143 woningen die bewoond worden door personen die tot de censuspopulatie behoren. Van deze woningen zijn er 68 collectieve woningen. Dit zijn woningen zoals instituten, verpleegtehuizen, de gevangenis. De overige woningen waren ofwel onbewoond of onbewoonbaar, waren nog in aanbouw, of werden gebruikt als vakantiewoning.

Bezochte gebouwpunten, 74.243, naar bewoning census 2023

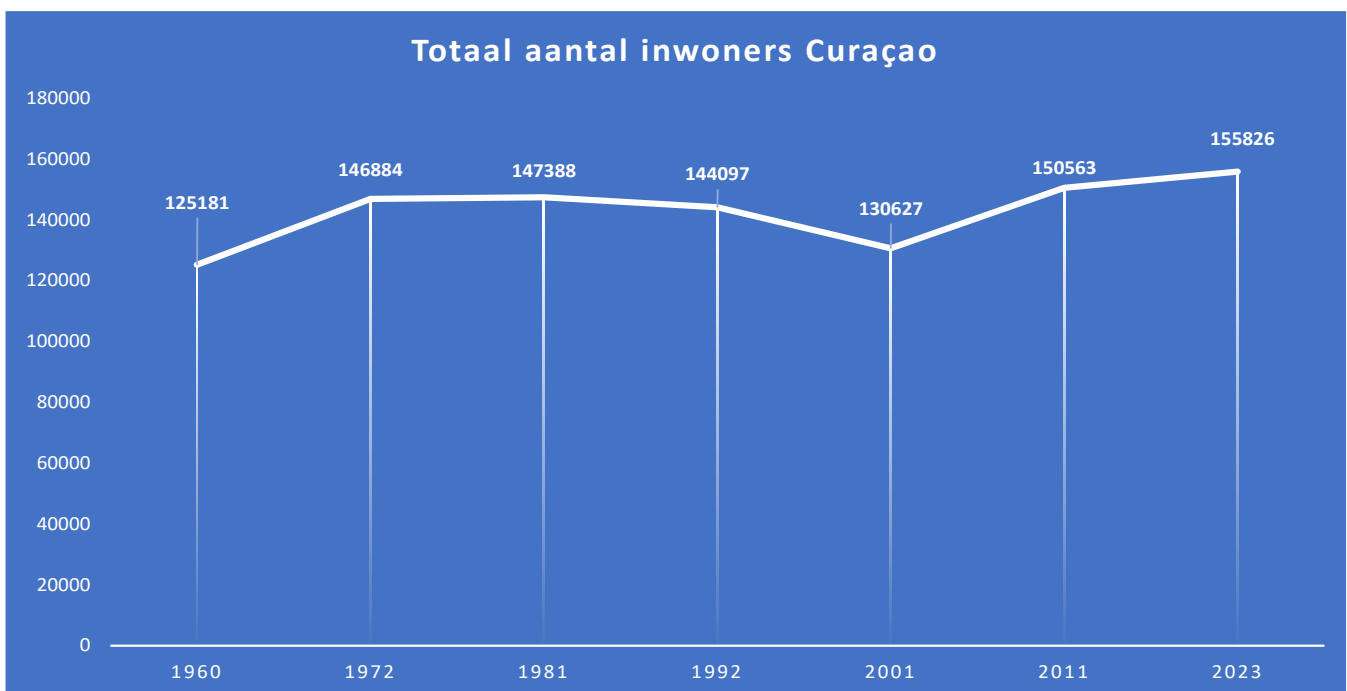
Er worden in deze eerste resultaten alleen resultaten getoond van de personen die antwoord hebben gegeven op desbetreffende vragen. Weigeringen worden niet in de relatieve berekening meegenomen.

BEVOLKING

Op 2 september 2023 bestond de censuspopulatie uit 155.826 personen. Waarvan 70.162 mannen en 85.596 vrouwen. Van 68 personen is het geslacht niet bekend.

De censuspopulatie bestaat uit personen die ofwel langer dan één jaar op Curaçao verblijven of van plan zijn in totaal langer dan een jaar te verblijven. Het aantal mensen in de censuspopulatie verschilt van het aantal in het bevolkingsregister. Niet alle personen die in het bevolkingsregister zijn ingeschreven, behoren tot de censuspopulatie. Dit geldt bijvoorbeeld voor penshonado's die niet het gehele jaar op Curaçao verblijven of studerende jongeren in de Verenigde Staten. De censuspopulatie bevat ook personen die (nog) niet ingeschreven staan in het register zoals bijvoorbeeld ongedocumenteerden, expats die in hun land van herkomst ingeschreven blijven staan, mensen die zich net op Curaçao hebben gevestigd.

Tussen de censussen van 2011 en 2023 is de bevolking met **3,5%** gegroeid.

Sinds de census van 2011 is de bevolking van Curaçao gestegen met 5.263 inwoners. Ofwel een groei van een 3,5 procent ten opzichte van 2011. Een bevolkingstoename kan plaatsvinden wanneer er meer mensen immigreren dan emigreren en/of wanneer er meer geboortes dan sterfgevallen zijn, wat wordt aangeduid als 'natuurlijke aanwas'. In een census wordt de 'natuurlijke aanwas' niet gemeten, de census kent een peildatum. Gezien met name de groei in de hogere leeftijdsklasse en daling in de lagere, kan de groei toegeschreven worden aan de migratie.

Bevolking van Curaçao naar geslacht in verschillende censusjaren			
Census	Mannen	Vrouwen	Totaal
1930	24793	25372	50165
1960	61955	63226	125181
1972	71628	75256	146884
1981	70930	76458	147388
1992	68176	75921	144097
2001	60509	70118	130627
2011	68848	81715	150563
2023	70162	85596	155826*

* tijdens de census van 2023 is van 68 personen het geslacht niet bekend

Geslachtsratio

De geslachtsratio, oftewel het aantal mannen per 100 vrouwen, neemt sinds het begin van de tellingen af. Het aandeel vrouwen blijft toenemen. In 2023 zijn er 82 mannen per 100 vrouwen. In 2011 waren dit er nog 84,3. De geslachtsratio verschilt per leeftijdscategorie. Voor de leeftijdsklasse 15-64 en 65+ zijn de vrouwen in de meerderheid. Deze ontwikkeling hangt samen met een tweetal factoren.

Ten eerste hebben mannen over het algemeen een kortere levensverwachting. Ze sterven niet alleen eerder aan natuurlijke oorzaken, maar ze nemen ook grotere risico's: ze zijn vaker betrokken bij (verkeers-) ongevallen, sportblessures, drugsgebruik en geweld. Ten tweede zorgt de vergrijzing, de term die gebruikt wordt om aan te geven dat de bevolking steeds ouder wordt, en een vestigingsoverschot van vrouwen ervoor dat het aantal vrouwen gestaag toeneemt.

Bij de jongeren zijn de verhoudingen ongeveer gelijk, op de ene leeftijd zijn er iets meer jongens, in de andere iets meer meisjes. In de leeftijdscategorie 0-14 jaar zijn er op Curaçao 102 jongen per 100 meisjes. Over het algemeen worden er wereldwijd jaarlijks iets meer jongens dan meisjes geboren.

Geslachtsratio Curaçao naar leeftijdscategorie in verschillende censusjaren				
Census	0-14	15-64	65+	totaal
1930				96,1
1960	103,4	99,2	49,3	98,0
1972	103,7	93	64	95,2
1981	102,5	91,1	69,8	92,8
1992	101,5	87,8	67,6	89,8
2001	103,6	83,2	71,9	86,3
2011	106,1	81,4	71,6	84,3
2023	102,0	82,5	71,1	82,0

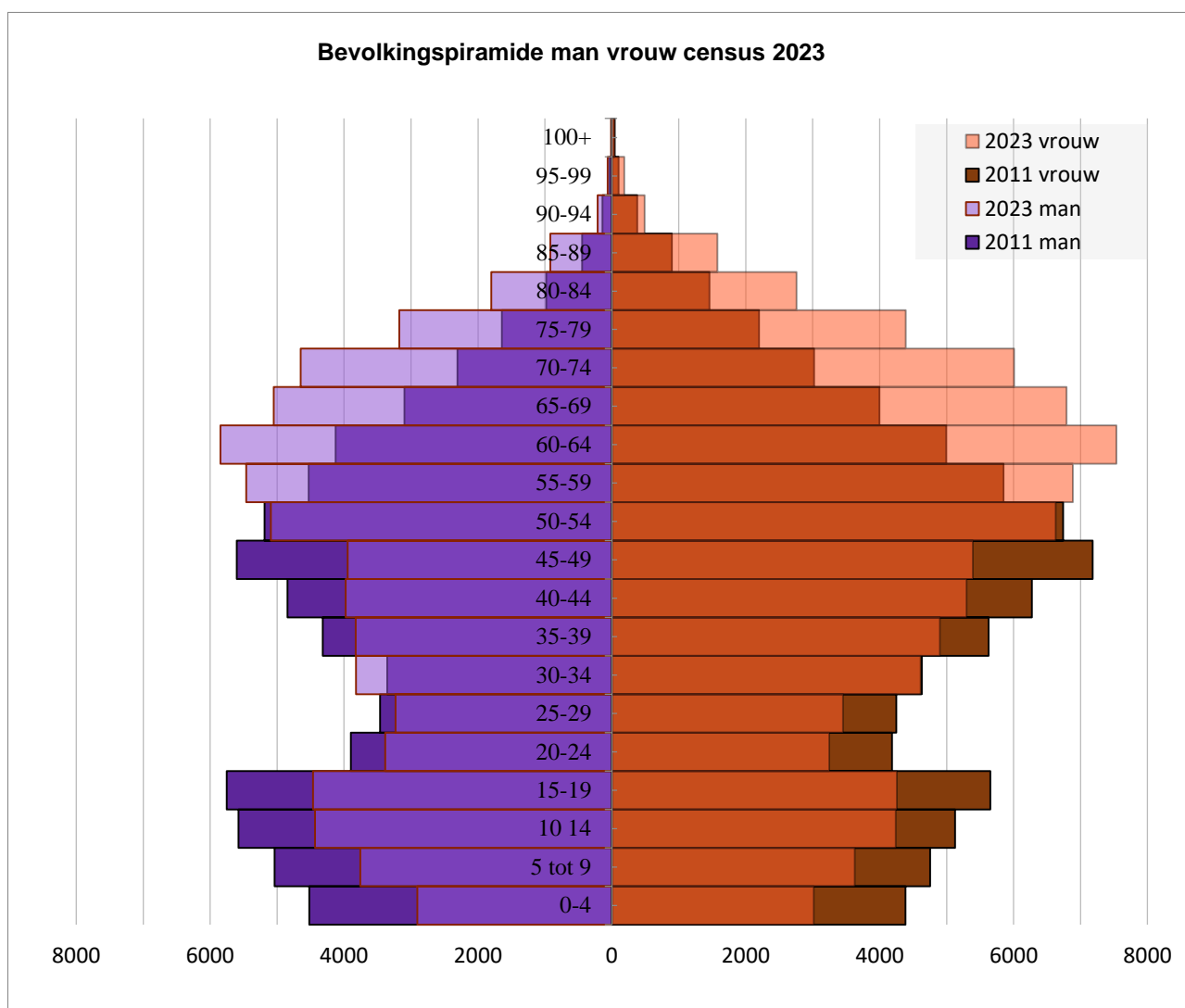

Leeftijdsopbouw

De onderstaande figuur, de zogenoemde bevolkingspiramide laat de opbouw van de bevolking in jaren zien. In deze figuur zijn de gegevens van twee censusjaren (2011-2023) over elkaar heen gelegd. Hoewel er sprake is van een stijging van de bevolking, is deze stijging niet waarneembaar in de leeftijdscategorieën tot 55 jaar. Dit is te zien aan de wat donkere kleuren paars (mannen) en oranje (vrouwen). De mannen van 30 tot 34 jaar vormen hierop een uitzondering. Na het 55ste jaar neemt de breedte van de piramide toe met lichtere paars en lichtere oranje, wat een duidelijke stijging in deze leeftijdsgroepen aangeeft.

De variatie in de bevolkingspiramide benadrukt het belang van gedetailleerde analyses bij het interpreteren van bevolkingsgegevens.

De donkere kleuren geven aan dat er in 2011 meer personen in die leeftijdscategorie vielen. Voor 2023 zijn dit de lichtere kleuren.

BEVOLKING

In de bevolkingspiramide is te zien dat er in de leeftijdsgroepen van 5-24 jaar in zowel 2011 als 2023 meer jongens dan meisjes zijn. In 2011 was dit ook nog het geval voor de leeftijdscategorie tot 4 jaar.

De basis van de piramide wordt smaller doordat het aantal jongeren tussen 2011 en 2023 is afgenomen. In 2011 bedroeg het aandeel jongeren tot 15 jaar nog 19,5 procent, terwijl dit in 2023 is gedaald tot 14,1 procent is. In vergelijking met 1960 is het aandeel jongeren zelfs met bijna tweederde afgenomen. Dit wordt ook wel ontgroening van de bevolking genoemd: het aandeel jongeren neemt af.

De bevolkingspiramide en onderstaande tabel laten zien dat de bevolking van Curaçao verder aan het ‘vergrijzen’ is. Er is sprake van vergrijzing wanneer het aandeel van ouderen, vanaf de pensioengerechtigde leeftijd, toeneemt. Dit komt onder meer door een gezondere leefstijl en betere medische technieken.

Leeftijdsopbouw bevolking van Curaçao en gemiddelde leeftijd in verschillende censusjaren-in %							
leeftijd	1960	1972	1981	1992	2001	2011	2023
0-14	41,5	38,6	29,6	25,9	23,6	19,5	14,1
15-64	54,2	56,0	63,9	66,0	65,6	66,7	61,1
65+	4,3	5,4	6,5	8,1	10,8	13,8	24,7
Gemiddelde leeftijd	25,1	26,0	28,6	31,7	35,7	38,5	45,9

Het aandeel 65-plussers is bijna een kwart (24,7%) van de gehele bevolking. Dit is een toename van 10,9 procentpunten vergeleken met 2011, toen dit aandeel 13,8 procent was. Vergeleken met de census van 1960, toen het aandeel 65-plussers slechts 4,3 procent was, is dit aandeel in 2023 bijna verdubbeld.

Het fenomeen van ontgroening en vergrijzing komt ook tot uitdrukking in de gemiddelde leeftijd, die in 2023 45,4 jaar is. Tussen 1960 en 2023 is de gemiddelde leeftijd van de bevolking met 20,3 jaar gestegen.

Geboorteplaats

Driekwart (75,4 %) van de bevolking is geboren op Curaçao, dat is een afname van 0,4 procentpunten sinds 2011. Het aandeel personen geboren op één van de andere voormalige Nederlandse Antillen en Aruba is met 0,9 procentpunt afgenomen tot 2,0 procent. Er is geen significant verschil te zien bij personen die in Nederland geboren zijn. Zij vormen in 2023 5,8 procent van de bevolking (was 6% in 2011).

Een aanzienlijke stijging is te zien bij personen geboren in Venezuela. Gaf in 2011 1,2 procent aan daar te zijn geboren, in 2023 is dit 2,7 procent. Ook het aandeel personen geboren in Colombia is gestegen.

Bevolking van Curaçao naar geboorteplaats – in %		
Geboorteplaats	2011	2023
Curaçao	75,8	75,4
Bonaire, Saba, St. Eustatius, St. Maarten en Aruba	2,9	2,0
Nederland	6,0	5,8
Dominicaanse Republiek	3,6	3,6
Colombia	3,0	3,7
Venezuela	1,2	2,7
Elders geboren	7,5	6,8
Totaal	100	100

75,4% van de bevolking is geboren op Curaçao.

Het aandeel personen dat niet op Curaçao geboren is bedraagt 24,6 procent. Naast de bovengenoemde geboortelocaties is er een grote diversiteit in de herkomst van deze personen. Deze diversiteit, aangegeven in blauw, is duidelijk zichtbaar op onderstaande kaart.

Geboortelanden populatie Curaçao (in blauw)

Nationaliteit

De ‘top 3’ van meest voorkomende nationaliteiten is niet gewijzigd ten opzichte van 2011, wel zijn er wat verschuivingen te zien.

De overgrote meerderheid van de bevolking heeft de Nederlandse nationaliteit, namelijk 85,5 procent. Dit is een afname met van 3,2 procentpunten ten opzichte van 2011. De Colombiaanse nationaliteit staat met 2,9 procent op een 2de plaats, dit is een stijging van 0,7 procentpunt ten opzichte van 2011.

Bevolking van Curaçao naar nationaliteit – in %		
Nationaliteit	2011	2023
Nederlandse	88,7	85,5
Colombiaanse	2,2	2,9
Dominicaanse	1,9	2,3
Haitiaanse	1,2	1,3
Venezolaanse	0,8	2,2
Jamaicaanse	0,7	0,9
Overig	4,5	4,8
Totaal	100	100

Op de derde plaats staat de Dominicaanse nationaliteit, ook deze kent een stijging, gaf in 2011 nog 1,9 procent aan deze te bezitten, in 2023 is dit 2,3 procent. De Venezolaanse nationaliteit is aanzienlijk toegenomen. Van 0,8 procent in 2011 tot 2,2 procent in 2023. En valt daarmee net buiten de top 3.

Burgerlijke staat

Van alle personen van 16 jaar* en ouder die in de census van 2023 hun burgerlijke staat hebben opgegeven, geeft bijna de helft (49,6%) aan ongehuwd/nooit gehuwd geweest te zijn. Dit is een ongeveer hetzelfde als tijdens de census van 2011 (49,4%). Ook het aandeel gescheiden is min of meer gelijk aan 2011 (7,6% in 2023 en 7,8% in 2011). Het aandeel verweduwd is iets toegenomen.

Voor het eerst is de optie geregistreerd partnerschap als antwoordcategorie opgenomen. In totaal heeft 36,2 procent van de respondenten de burgerlijke staat ‘‘gehuwd’’ of ‘‘geregistreerd partnerschap’’ opgegeven. Ook percentage is vrijwel gelijk aan de ‘‘gehuwden’’ in 2011(36,9%).

*personen op Curaçao mogen trouwen jonger dan 16 jaar indien er dispensatie is gevraagd bij de Minister. Dit komt echter zelden voor, het CBS hanteert daarom de leeftijd waarop getrouwd kan worden met toestemming van de ouders

Bevolking van Curaçao naar burgerlijke staat - in %		
	2011	2023
	Totaal	Totaal
Ongehuwd/nooit gehuwd geweest	49,4	49,6
Gehuwd	36,9	33,0
Weduwe/weduwnaar	5,9	6,7
Gescheiden	7,8	7,6
Geregistreerd partnerschap (nieuw)		3,2
Totaal	100	100

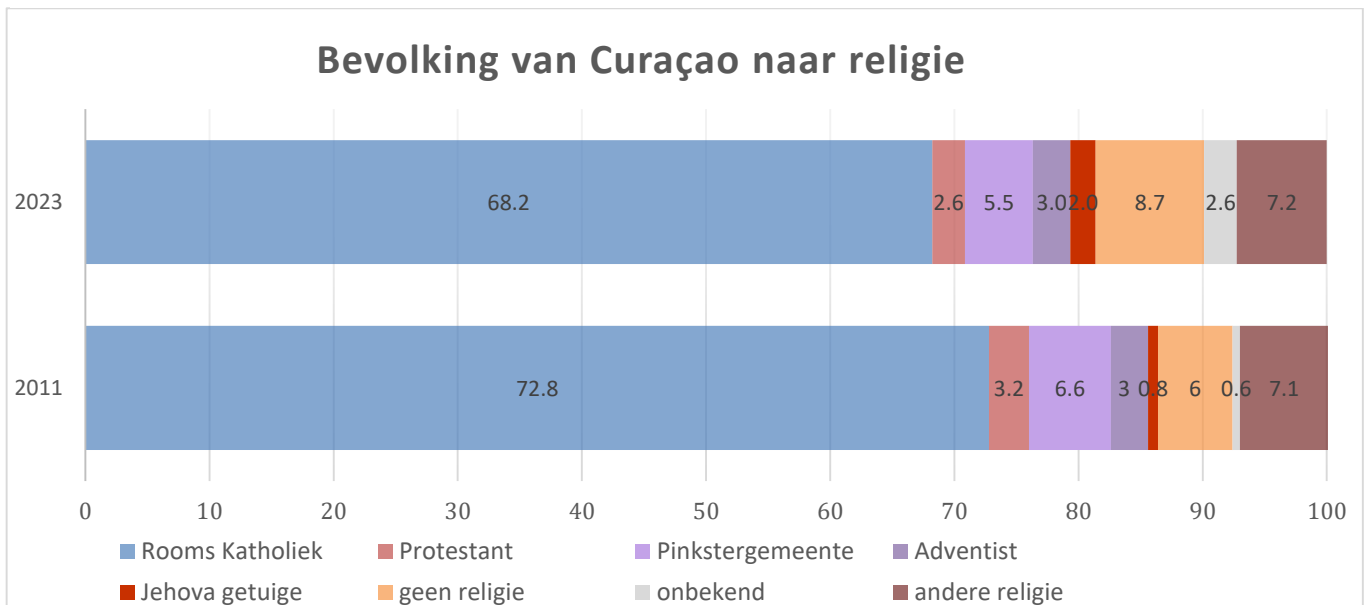

Religie

Een overgrote meerderheid van de bevolking van Curaçao, namelijk 88,6 procent geeft in 2023 aan een bepaalde religieuze betrokkenheid te hebben zoals een kerkelijke gezindte of levensbeschouwing zijn. Dit is een afname van ten opzichte van 2011 toen nog 93,4 procent aangaf een bepaalde religieuze betrokkenheid te hebben.

De grootste groep binnen de bevolking van Curaçao identificeert zich als Rooms Katholiek, hoewel dit aandeel afneemt. Gaf in 2011 bijna drie kwart (72,8 %)aan Rooms Katholiek te zijn in 2023 is dit gedaald tot 68,2 procent.

Opvallend is dat een aanzienlijk percentage, namelijk zo'n 3 procentpunt, van de personen die aangaven een andere religie dan de genoemde religies* te hebben, zichzelf in 2023 als "Christen" te identificeren, zonder zich te associëren met één van de genoemde kerkelijke gezindten of levensbeschouwingen.

* Rooms-Katholiek, Pinkstergemeente, Protestant, Adventist, Methodist, Hindoeïsme, Jodendom, Anglicaans, Evangelisch, Islam, Jehova Getuige

Aantal huishoudens en huishoudgrootte

Tijdens de census zijn zowel de privé huishoudens als de collectieve huishoudens geteld. In deze paragraaf over huishoudens wordt er alleen gekeken naar de privé huishoudens. De collectieve huishoudens zoals instituten, verpleegtehuizen en de gevangenis worden in deze paragraaf buiten beschouwing gelaten.

Volgens de census van 2023 zijn er 60.125 privéhuishoudens wat een stijging van 8,5 procent betekent vergeleken met de census van 2011. In dezelfde periode is het aantal personen in de privé huishoudens gegroeid met 5211 personen tot een totaal van 153.073. Dit resulteert in een gemiddelde huishoudgrootte van 2.5 personen per huishouden. In 2011 was deze nog 2.7 personen.

DEFINITIE

Een huishouden kan bestaan uit één persoon die op zichzelf woont of uit meerdere personen die bij elkaar wonen. Zodra mensen een woonverblijf delen dient er is sprake te zijn van

Of

wederzijdse verplichting in het levensonderhoud Bijvoorbeeld de betaling van de kosten voor water en elektra

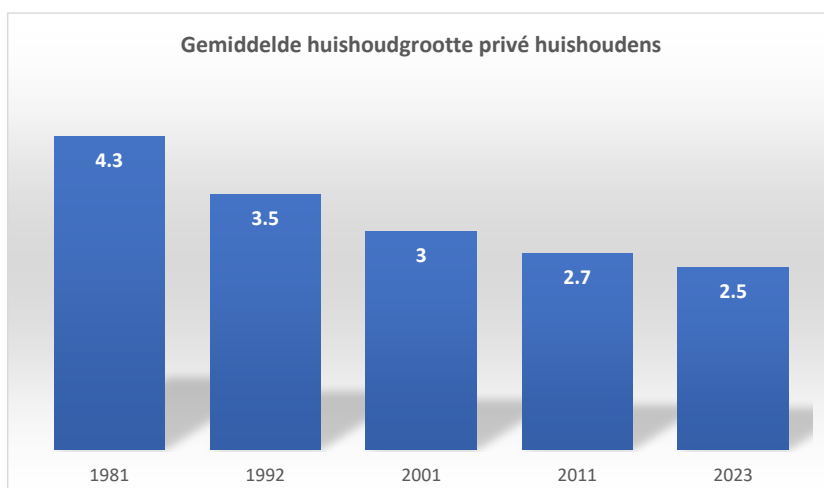
Of

in het onderhoud van het woonverblijf bijvoorbeeld verven van de woning, herstellen van mankementen aan de woningen.

bevolkingsomvang en gemiddelde huishoudgrootte

	2011	2023
Bevolkingsomvang (incl. collectieve huishoudens)	150563	155826
Aantal huishoudens (incl. collectieve huishoudens)	55003	60143
Bevolkingsomvang (excl. collectieve huishoudens)	147862	153073
Aantal huishoudens (excl. collectieve huishoudens)	54936	60075
Gemiddelde huishoudgrootte (excl. collectieve huishoudens)	2,7	2,5

De trend van een dalende gemiddelde huishoudgrootte zet zich al jaren voort, zoals blijkt uit onderstaande figuur. In 1981 was de gemiddelde huishoudgrootte nog 4.3 personen. De figuur weerspiegelt de veranderingen in de samenstelling van huishoudens door de jaren heen.

HUISHOUDEN

De afname van de gemiddelde huishoudgrootte kan worden toegeschreven aan verschillende factoren, een stijging van het aantal eenpersoonshuishoudens, onder meer door de vergrijzing, en veranderende gezinsstructuren.

Het percentage één- of tweepersoonshuishoudens is gestegen van 54,4 procent in 2011 naar 63,7 (afronding) procent in 2023. Tegelijkertijd is het aandeel huishoudens met zes of meer personen gedaald van 4,8 procent naar 3,0 procent in dezelfde periode. Ook het aantal huishoudens van 3, 4 of 5 personen kent een gestage afname.

<i>Huishoudgrootte in % en gemiddelde huishoudgrootte privé huishoudens</i>		
	2011	2023
<i>Huishoudgrootte (%)</i>		
1 persoon	25,5	31,9
2 personen	27,9	31,9
3 personen	19,7	17,4
4 personen	15,1	11,1
5 personen	7,1	4,8
6 of meer	4,8	3,0
Gemiddelde huishoudgrootte (aantal personen)	2,7	2,5

Beleving in vergelijking met anderen

De eerste vraag over gezondheid gaat over hoe de persoon zijn of haar gezondheid ervaart in vergelijking met anderen van dezelfde leeftijd. Het gaat hierbij om een subjectieve perceptie: wat vinden mensen van hun eigen gezondheid. Iemand kan zich 'heel goed' voelen, terwijl iemand anders in een vergelijkbare situatie zijn of haar gezondheid als 'slecht' ervaart.

In 2023 vond 84,3 procent van de bevolking zijn of haar eigen gezondheid in vergelijking met anderen van dezelfde leeftijd (heel) goed. In 2011 was deze gezondheidsbeleving nog 87 procent. Er is wel een verschuiving te zien van goed naar heel goed.

Mannen beoordelen hun eigen gezondheid vaker als (heel) goed dan vrouwen. 85,6 procent versus 83,2 procent. Zowel bij mannen als bij vrouwen is er een lichte stijging in de categorie 'redelijke' gezondheidsbeleving.

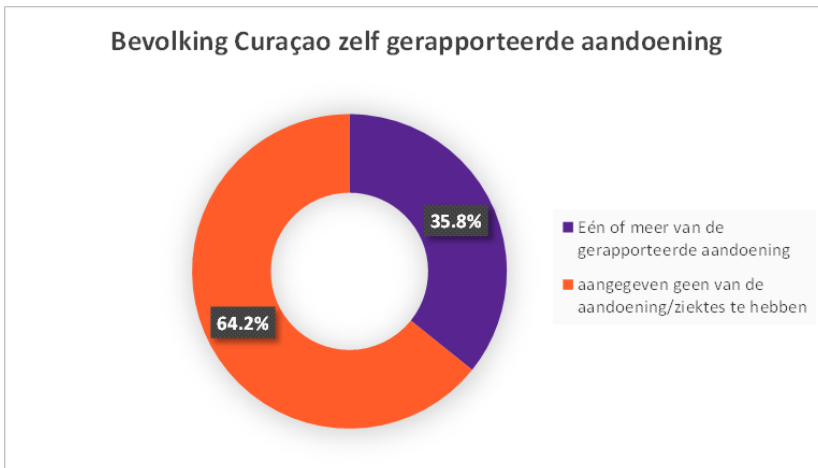
Een negatieve gezondheidsbeleving is relatief laag onder de bevolking van Curaçao, zowel in 2011 als in 2023. De categorie 'onbekend', die de onbekende of niet gerapporteerde gezondheidsbeleving weergeeft, is toegenomen. Zowel in 2011 als in 2023 rapporteren mannen vaker "onbekend" bij de eigen gezondheidsbeleving.

Gezondheidsbeleving van de bevolking van Curaçao -in %						
oordeel:	2011			2023		
	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal
heel goed	39,8	36,3	37,9	46,9	41,9	44,2
Goed	48,5	49,5	49,1	38,7	41,3	40,1
Redelijk	7,9	10,8	9,5	9,1	12,1	10,7
Slecht	1,7	1,8	1,7	1,9	2,0	2,0
zeer slecht	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
onbekend	1,8	1,3	1,5	3,1	2,3	2,7
Totaal	100	100	100	100	100	100

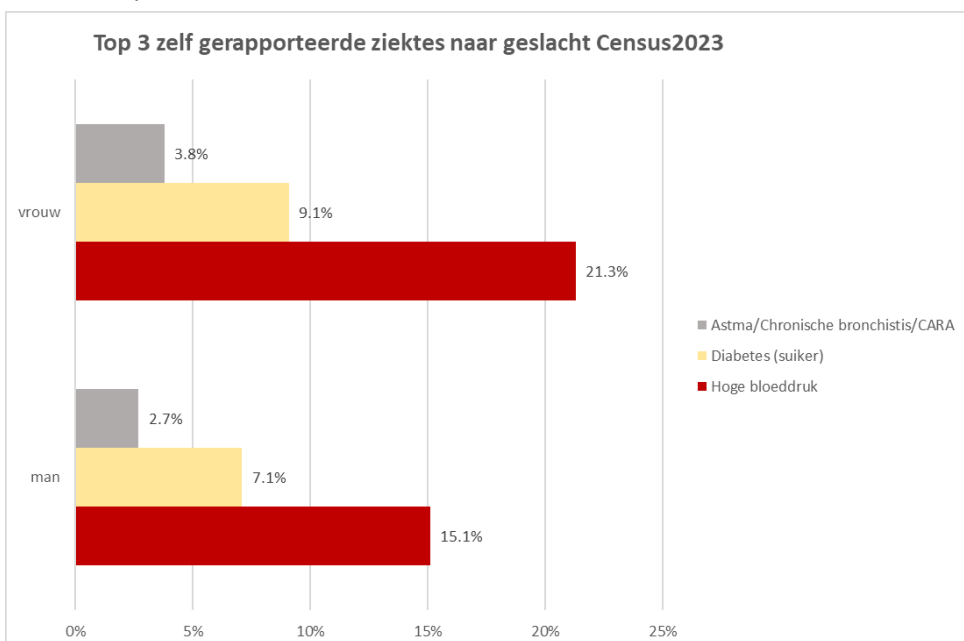
Ziektes

Van alle respondenten heeft 64,2 procent aangegeven **geen** van de volgende aandoeningen ziektes te hebben: hoge bloeddruk, diabetes, glaucoom, CARA (Chronische Aspecifieke Respiratoire Aandoeningen) kanker, sikkel cel, dementie/alzheimer, lupus, epilepsie, obesitas, geestelijke gezondheidsproblemen of een andere ziekte (zelf in te vullen door de respondent).

Over het algemeen geven mannen vaker aan geen van deze aandoeningen te hebben, met 67,8 procent tegenover 61,2 procent van de vrouwen.

De onderstaande figuur toont de 'top 3 zelf gerapporteerde ziektes' Hieruit blijkt dat 21,3 procent van de vrouwen hoge bloeddruk heeft, terwijl dit bij de mannen met 15,1 procent ook de meest gerapporteerde aandoening is. Diabetes, ofwel suikerziekte volgt voor beide seksen op een tweede plaats. Op de derde plaats komt, zowel weer bij mannen als vrouwen astma/chronische bronchitis/CARA.

Het is belangrijk te vermelden dat niet elke ziekte door een arts is gediagnostiseerd.

Ziektekostenverzekering

Sinds 2011 zijn er wijzigingen doorgevoerd in de ziektekostenverzekeringen (*), waaronder het verdwijnen van de PP- kaart verdwenen. Daarom worden de eerste resultaten niet vergeleken met eerdere censusgegevens. De overgrote meerderheid van de bevolking, 88,5 procent, is verzekerd bij BVZ (Bureau Ziektekosten Voorziening) ofwel SVB (Sociale Verzekeringsbank).

Binnen deze verzekeringen is er een onderscheid tussen BVZ Seguro Basiko (85,4%) en BVZ aanvullend verzekerd voor ambtenaren en gelijkgestelden (3.1%). Bijna 8 procent van de bevolking geeft aan particulier verzekerd te zijn. En ruime 2 procent geeft aan geen ziektekostenverzekering te hebben.

Soort Ziektekostenverzekering %	
BVZ (SVB Seguro Basiko)	85,4
BVZ Aanvullend (ambtenaren en gelijkgestelden)	3,1
Eigen risicodragers (bv CMC)	1,0
Particulier verzekerd	7,7
niet verzekerd	2,3
anders verzekerd	0,1
weet niet	0,4

*Vanaf 1 februari 2013 vervangt de Landsverordening basisverzekering ziektekosten alle bestaande ziektekostenregelingen die door of vanwege de overheid uitgevoerd werden.

Sinds de census van 2011 zijn er internationaal aanpassingen geweest in de criteria voor de vergelijking van onderwijssystemen ([ISCED](#)). Omdat het CBS gebruikt maakt van de internationale definities en criteria is een vergelijking met eerdere censusjaren bij de eerste resultaten niet mogelijk.

Van de respondenten geeft 19,4 procent aan een vorm van dag/avond of onlineonderwijs te volgen. Van 0-jarigen op voorschoolse opvang/ crèche tot promovendi van 50+. In totaal geeft 1,4 procent aan een cursus te volgen, dit kan van alles zijn. Van toeristengids tot het volgen van danslessen.

Participatie

Van de 155.826 personen hebben 152.099 personen de vragen over onderwijs beantwoord, wat neerkomt op meer een 97,6 procent. Echter, voor de leerlingen in de leerplichtleeftijd tussen de 4 en 18 jaar, ligt dit percentage iets lager, 95 procent. Omdat er geen gegevens bekend zijn 5 procent van de personen in de leerplichtleeftijd, dient er voorzichtig te worden omgesprongen met rapporteren en vergelijken. Het is niet bekend of deze personen naar school gaan, wat niet hetzelfde inhoud als niet-schoolgaand.

De missende personen in deze leeftijdscategorie gaan hoogstwaarschijnlijk gewoon naar school gaan. In het bestand is er een duidelijke ondervertegenwoordiging waar te nemen van de personen die op het privéonderwijs zitten.

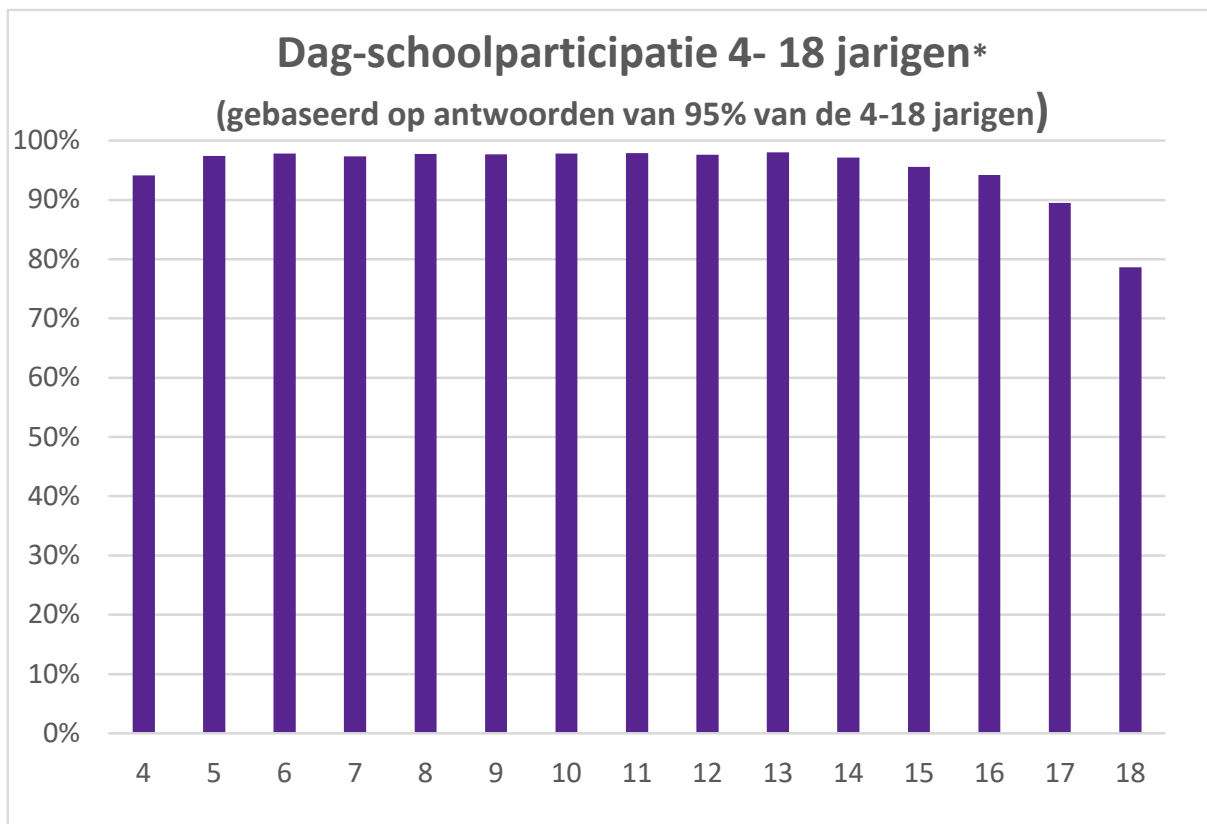
Tevens volgt een aantal leerlingen online thuisonderwijs. In de leeftijdscategorie van 16 jaar en hoger gaan er ook leerlingen naar het avond/parttime onderwijs of volgen online een studie.

Zoals in de volgende grafiek te zien is, neemt de dagschool participatie na het 15de levensjaar af. Dit kan te verklaren zijn vanuit uit de leerplicht: sinds 1 januari 1992 is deze van kracht en is voor personen 4 tot 18 jaar, echter wanneer er een diploma van Voorbereidend Secundair Beroepsonderwijs (VSBO) PKL of TKL, HAVO of VWO is behaalt vervalt daarmee de leerplicht.

Toelichting

De meeste leerlingen starten vanaf hun 4de jaar in het Funderend onderwijs (duur 8 jaar), een enkele leerling start rechtstreeks in het speciaal funderend onderwijs.

Na het (speciaal) funderend onderwijs stroomt de leerling door naar het voortgezet onderwijs. Dit is het Voorbereidend Secundair Beroepsonderwijs (VSBO) (duur 4 jaar) of naar HAVO (5 jaar)/VWO (6 jaar). In enkele gevallen gaat na het (speciaal) funderend onderwijs de leerling door naar het voortgezet speciaal onderwijs.

Na het voltooien van het Voorbereidend Secundair Beroepsonderwijs (VSBO) stromen veel jongeren door naar het Secundair Beroepsonderwijs (SBO) 2-4, wat behalve dagelijks ook in de avonden gevolgd kan worden. Het SBO 1 is voor iedereen toegankelijk. Na het behalen van een HAVO diploma kan de leerling doorstromen naar Hoger beroepsonderwijs HBO (of SBO 4). Leerlingen die het VWO met een diploma afronden kunnen doorstromen naar de Universiteit (WO de afkorting voor wetenschappelijk onderwijs).

De dagschool participatie neemt af na het 15de levensjaar.

Het aanbod in opleidingsrichtingen voor zowel SBO, HBO als WO is op Curaçao toegenomen, wat meer mogelijkheden biedt voor jongeren om zich op het eiland verder te ontwikkelen. Anderen kiezen ervoor om hun opleiding voort te zetten in de regio of in het buitenland. Dit is ook zichtbaar in de afname van het aantal jongeren op Curaçao vanaf het 18e levensjaar, aangezien zij elders hun studie voortzetten jongeren op Curaçao vanaf het 18e levensjaar, aangezien zij elders hun studie voortzetten.

Type onderwijs

Van de 152.099 personen die de educatievragen hebben beantwoord, geven 28.621 personen, oftewel 18,8 procent aan een dagschool of voorschoolse opvang/crèche te volgen. De onderstaande tabel toont de relatieve verdeling van de dagschoolgaande bevolking over verschillende schoolsoorten.

relatief dag-schoolgaande bevolking naar onderwijssoort	
	2023
Chrèche	8,8
(Speciaal) Funderend onderwijs	44,5
VSBO	17,9
HAVO/VWO	10,4
SBO 1	1,8
SBO 2 tm 4	10,9
HBO WO	4,5
PHD	0,0
niet gespecificeerd	1,0

Van alle personen in het onderwijs, gaat het grootste deel naar het (speciaal) funderend onderwijs. Circa 28 procent volgt een vorm van regulier voortgezet onderwijs (VSBO, HAVO/VWO). Daarnaast volgt respectievelijk 12,8 en 4,5 procent gedurende de dag een SBO of een HBO/WO-onderwijs. Met name de SBO en HBO/WO worden ook in deeltijd/in de avonden of online gevolgd. Deze zijn niet in deze tabel opgenomen.

Niet schoolgaande bevolking hoogst afgeronde opleiding

Aan alle personen van 15 jaar en ouder is gevraagd naar de hoogst afgeronde opleiding met een diploma, waarbij het funderend onderwijs ook al aparte categorie wordt meegenomen. Van 15-plussers volgen nog met name personen in de leeftijdscategorie 15-24 nog een opleiding. Al deze personen (de schoolgaanden) worden buiten beschouwing gelaten, om vertekening van het beeld te voorkomen. Een 17-jarige die op eindexamenklas HAVO doet, zou immers als hoogst voltooide opleiding "funderend onderwijs" hebben.

ONDERWIJS

Van de 115.507 personen van boven de 15 jaar, die geen opleiding meer volgen, en de vraag over hoogst afgeronde opleiding met diploma hebben beantwoord heeft 19,2 procent een opleiding op HBO- of WO-niveau afgerond. De meerderheid (38,4%) heeft een opleiding op wat we nu “Voorbereidend beroepsonderwijs” noemen. De benamingen van bekende vroegere opleidingen die onder deze paraplu vallen staan in de tabel vermeld.

Een vijfde deel (20,1%) geeft aan een HAVO/VWO of een SBO-niveau 2-4 te hebben afgerond. Hetzelfde deel geeft aan voor of na het funderend onderwijs te zijn gestopt met de onderwijsloopbaan.

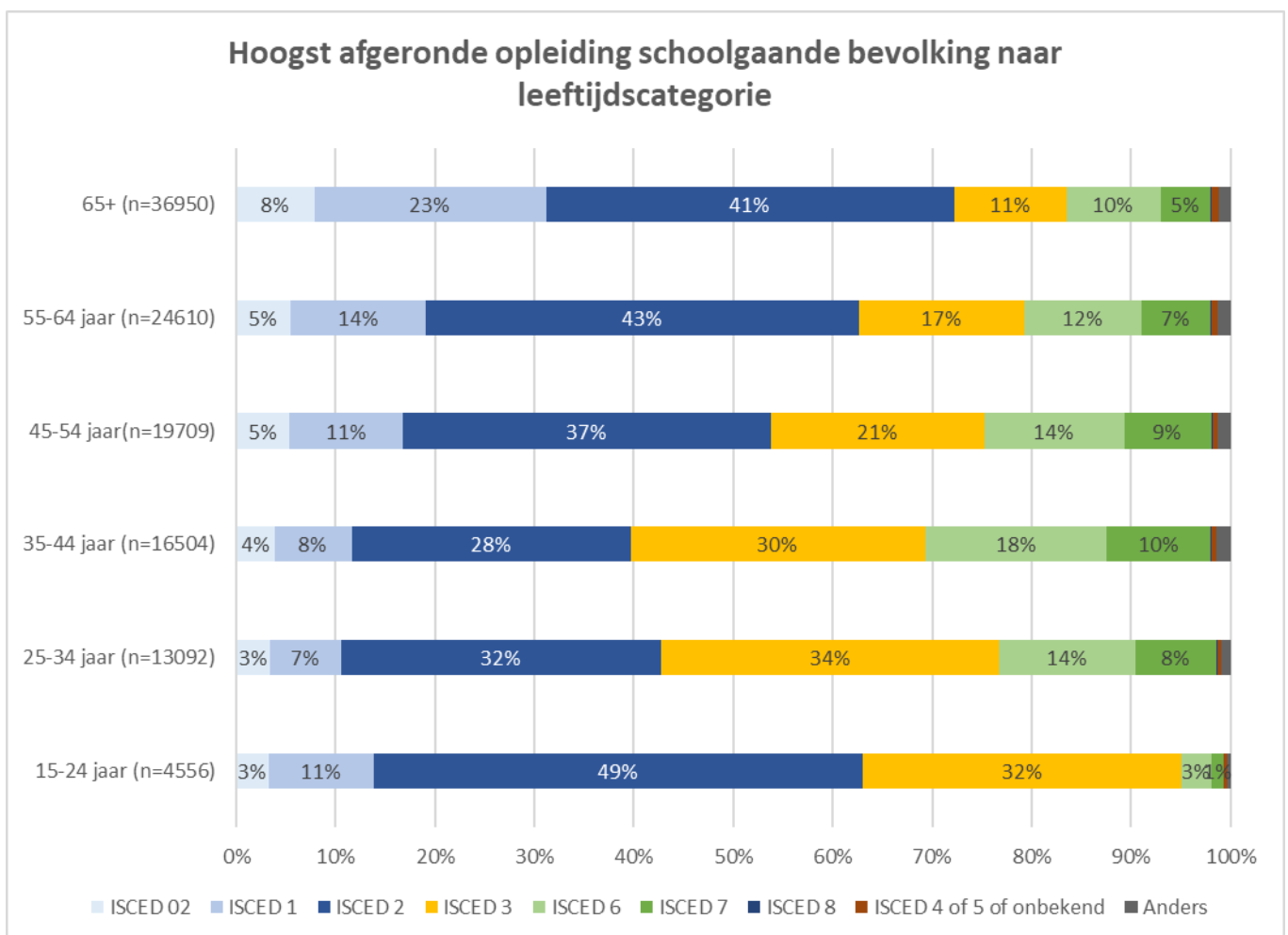
Hoogst afgeronde opleiding (met diploma) <u>niet</u> schoolgaande bevolking 15 jaar en ouder	
Niveau	Percentage
Geen opleiding (ISCED 02)	5,7
Primary school (including speciaal onderwijs,for example LOM, BLO, basisschool, basiseducatie, funderend onderwijs (fo), lagere school, speciaal basisonderwijs (ISCED 1)	14,6
Lager Beroepsonderwijs (LBO, LTS), VSBO, Mavo, MULO, ETAO, Huishoudschool, lagere agrarische school, praktijkonderwijs, ambachtschool, General Educational Development (G.E.D.), ETP e.d. Secundair beroepsonderwijs 1 (MBO 1) (ISCED 2)	38,4
Havo, VWO, Gymnasium, HBS, MMS, highschool (ISCED 3)	5,0
MBO/SBO niveau 2 t/m 4, MBO/SBO oude structuur (tot 1998), associate degree, MTS, (ISCED 3)	15,1
HBO, Wetenschappelijk Onderwijs (WO) – kandidaats of bachelor, BS, BA, BBA, hogere hotelschool, HTS (ISCED 6)	12,3
HBO-master, Wetenschappelijk Onderwijs (WO), Universiteit – doctoraal of master, MS, MA, MBA (ISCED 7)	7,0
PHD (postdoctoraal onderwijs) (ISECD 8)	0,2
Niet specificeerbaar in bovenstaande opleidingen (ISCED 4 of 5)	0,5
Anders	1,2
totaal	100

ONDERWIJS

Het opleidingsniveau van de bevolking hangt onder meer samen met de bevolkingsopbouw van Curaçao. In 2023 bestond 25,7procent van de bevolking uit personen van 65 jaar en ouder.

Zoals in onderstaande figuur te zien is, is het aandeel personen zonder opleiding of met een opleiding op funderend onderwijsniveau is met name te zien bij de groep 65-plussers. Dit komt doordat vroeger niet iedereen automatisch naar school ging of na de lagere school een vervolgopleiding volgde. De leerplicht (zie kader) is pas in januari 1992 ingevoerd, wat betekent dat veel ouderen mogelijk geen uitgebreide onderwijskansen hebben gehad. Ook het onderwijsstelsel is aan de nodige veranderingen onderhevig geweest.

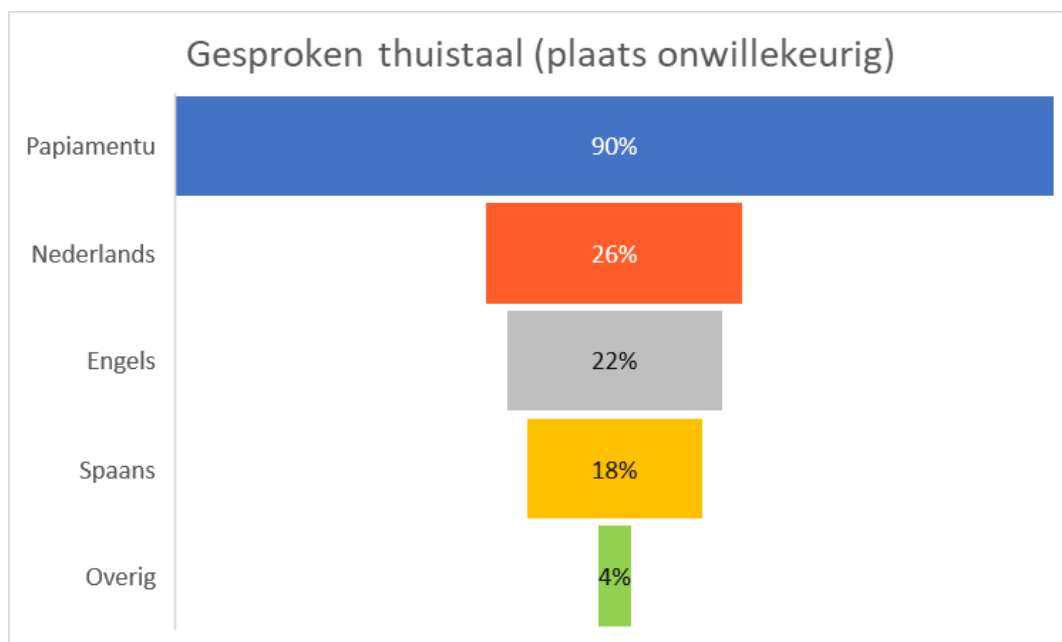
De jongeren van 15-24 jaar vormen een andere speciale categorie. Een deel vertrekt naar het buitenland om daar een MBO /HBO of universitaire (WO) opleiding te volgen. Een deel neemt een 'pauze' in de schoolloopbaan. Bijvoorbeeld om tijdelijke te gaan werken om wat geld te verdienen of als "tussenjaar". Een afgeronde opleiding op HAVO/VWO is pas mogelijk vanaf ongeveer 17 jaar, voor SBO en HBO is dit op een latere leeftijd.

Taal

Tijdens de census van 2023 is er aan iedere persoon in het huishouden gevraagd naar de meest gesproken taal of talen thuis. In eerdere censussen werd deze vraag per huishouden gesteld. Vergelijkingen met de eerdere gegevens is daarmee niet meer mogelijk.

Van de 147.498 personen die deze vraag beantwoord hebben, spreekt 90% Papiaments: 78% als taal die het vaakste thuis gesproken wordt, 10% als tweede meest gesproken taal en 2% als derde thuistaal. Iets meer dan een kwart van de bevolking (26%) spreekt zo nu en dan Nederlands thuis. Engels komt met 22% op een derde plaats.

Het overgrote deel, 78 procent van de bevolking, geeft aan Papiaments als meest gesproken taal te gebruiken, dit wordt gevolgd door het Spaans (8,4 procent), het Nederlands (7,9%) en het Engels (3,8%)

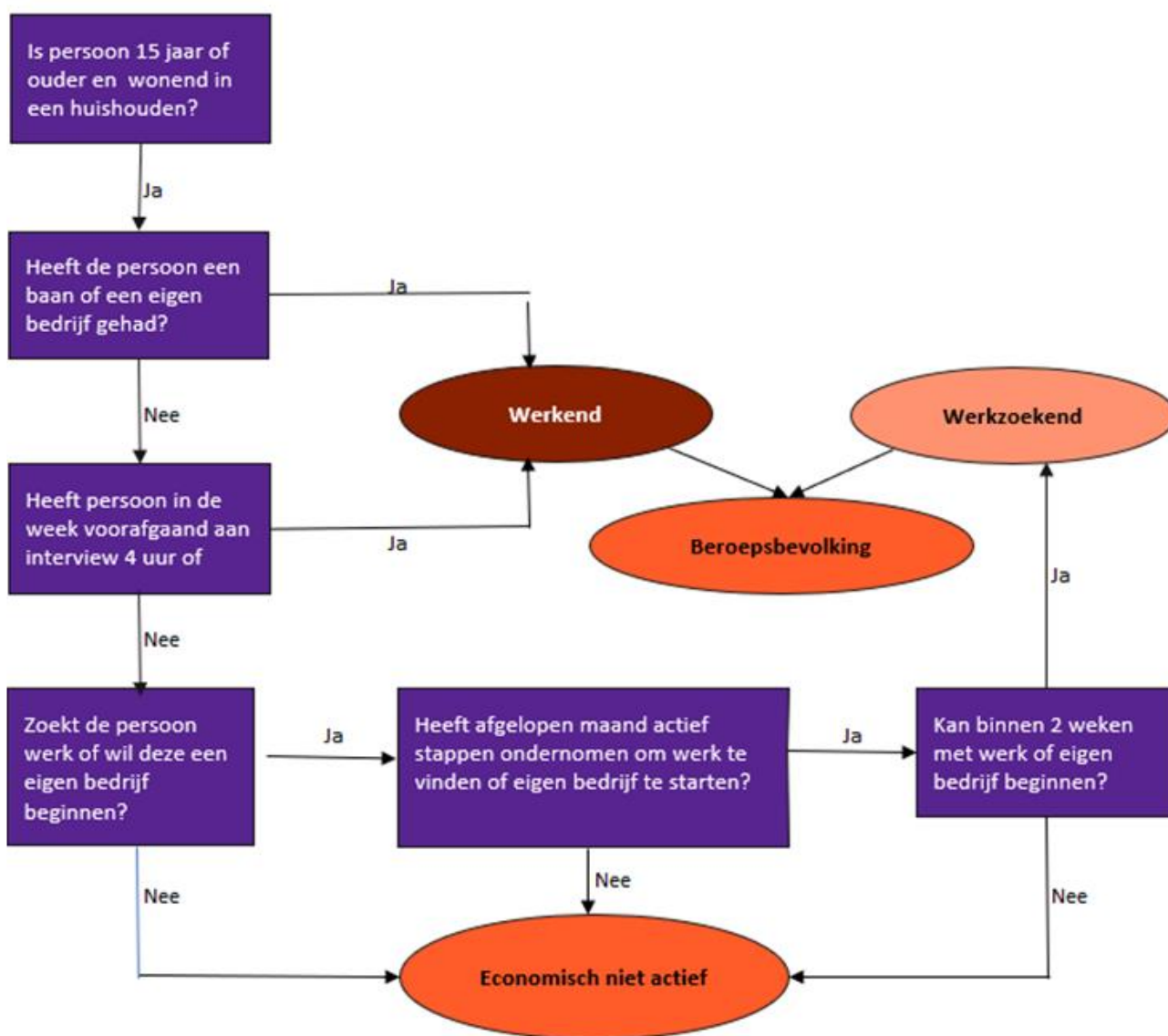
	Meest gesproken taal/talen thuis		
	eerste taal	tweede taal	derde taal
Papiamentu	78.0%	9.9%	2.0%
Spaans	8.4%	5.9%	3.7%
Nederlands	7.9%	11.6%	6.9%
Engels	3.8%	10.8%	7.5%
overig	2.0%	1.1%	0.5%
totaal	100%	39.4%	20.5%

Beroepsbevolking

De vragen met betrekking tot de arbeidssituatie zijn gesteld aan personen van 15 jaar (de legale leeftijd om tot de arbeidsmarkt toe te treden) en ouder. Met een aantal van deze vragen kan worden bepaald hoeveel mensen werken, op zoek zijn naar werk of niet actief zijn op de arbeidsmarkt.

Schematisch overzicht van de indeling van personen naar arbeidsmarktstatus

De werkenden en de werkzoekenden vormen samen de beroepsbevolking. Vergeleken met de census van 2011 is de beroepsbevolking vrijwel gelijk gebleven, een stijging van slechts 0.3 procent. De beroepsbevolking bedraagt 72.288 personen. Daarvan zijn er 67.245 werkend en 5.044 werkzoekend. De totale participatiegraad geeft aan welk deel van de totale bevolking actief is op de arbeidsmarkt, dit zijn de werkenden en de werkzoekenden.

In 2023 bedraagt deze totale arbeidsparticipatiegraad 46.4 procent wat 1.5 procentpunten lager is dan in 2011.

Ook de participatiegraad van de bevolking van 15 jaar en ouder kent een daling, van 59,5 procent in 2011 naar 54 procent in 2023. Deze daling valt deels te verklaren uit de toenemende vergrijzing van de bevolking, hoewel ook nog steeds mensen van boven de pensioengerechtigde leeftijd tot de beroepsbevolking behoren.

Beroepsbevolking, participatiegraad en werkloosheidspercentage		
	2011	2023
Werkenden (1)	64934	67246
Werkzoekenden (2)	7127	5045
Beroepsbevolking 3=(1+2)	72061	72291
Totale bevolking (4)	150563	155826
Bevolking 15 jaar en ouder (5)	121168	133823
Totale participatiegraad % (3/4)	47,9	46,4
Participatiegraad 15 jaar en ouder % (3/5)	59,5	54,0
Werkloosheidspercentage (2/3)	9,9	7,0
Werkenden/bevolking 15 jaar en ouder% (1/5)	53,6	50,2
Jeugdwerkloosheidspercentage 15-24 jarigen	22,8	15,0

De werkende bevolking

Van de bevolking van 15 jaar en ouder (133.823 personen) zijn er 67.246 aan het werk. Deze zogenoemde ‘werkenden ten opzichte van de bevolking van 15 plus ratio’ is een belangrijke indicator voor het effectief meten van de ontwikkeling van de arbeidsmarkt. Deze ratio is een internationale vergelijkingsmaat die onder andere aangeeft welk deel van de beroepsbevolking bijdraagt of potentieel kan bijdragen aan de ontwikkeling van een land. Bijvoorbeeld in de vorm van belastingafdrachten.

In de census van 2023 bedraagt deze ratio 50,2 dat is een daling van 3,2 procentpunten ten opzichte van 2011.

De werkzoekende bevolking

Het aantal mensen dat momenteel werk zoekt (dat wil zeggen, mensen die geen werk hebben en actief op zoek zijn naar werk van 4 uur of meer), bedraagt 5.045 personen. Hierdoor komt het werkloosheidspercentage op 7,0 procent. Vergeleken met de volkstelling van 2011 is het werkloosheidspercentage gedaald met 2.9 procentpunt

Jeugdwerkloosheid

Jeugdwerkloosheid wordt gemeten als het percentage jongeren tussen 15 en 24 jaar die actief werk zoeken. Dit kan zowel een fulltimebaan als een baan van 4 uur of meer zijn. Een deel van deze jongeren is nog student, wat betekent dat ze naast hun dag-, avond- of onlinestudie nog op zoek zijn naar werk. In 2023 komt het jeugdwerkloosheidspercentage neer op 15 procent, wat een daling van 7,8 procentpunten is ten opzichte van 2011.

Woonverblijf

De census is een telling van zowel personen als woningen. Niet alleen worden de personen geïnterviewd, maar er worden ook vragen gesteld over het woonverblijf aan één persoon in het huishouden. In deze paragraaf worden alleen de woonverblijven van de privéhuishoudens meegenomen (60075).

Wat voor type woning komt het meest voor op Curaçao?

Van de 60.075 getelde woningen die door een privéhuishouden bewoond worden, bestaat het grootste aandeel uit vrijstaande woningen op eigen grond: 82,4 procent.

Gevolgd door:

- Appartementen: 6 procent
- Twee-onder-een-kapwoningen: 2,5 procent

Voor de eerste resultaten van de woning wordt in deze rapportage alleen gesproken over woningen in eigendom. De antwoorden op de vraag naar eigendomsrecht/type eigenaar heeft een verdere analyse nodig om zorgvuldige antwoorden te geven. Zo'n 8 procent heeft eigen omschrijving gegeven op deze vraag. Dit heeft een verdere zorgvuldige analyse nodig en zal in een later stadium bekend worden gemaakt. Ook 'grond in eigendom anders' zal nog verder worden.

Privé woonverblijf in eigendom %				
	2011		2023	
Woning eigendom				
In eigendom	67,8		69,9	
<i>waarvan:</i>				
<i>eigendomsgrond</i>	26,7		28,6	
<i>erfpachtgrond</i>	28,2		26,9	
<i>huurgrond</i>	12,9		14,9	
<i>grond anders</i>			0,3	

Het aantal woningen in eigendom is met 2,1 procent toegenomen ten opzichte van 2011. De eigen woningen met erfpachtgrond kent een kleine daling. De eigen woningen met eigendomsgrond en huurgrond zijn ten opzichte van 2011 gestegen.

Central Bureau of Statistics Curaçao